

”Evergunar”

Fra boka ”SOS langs norskekysten”, side 181

Den velsignede «Jason», sier folk langs kysten. Etter bedriften ved Gimlingene i 1932, da «Jason» under en storstorm lette opp og fant 11 forkomne latviere i en lettboat etter å ha berget de øvrige fra d/s «Evergunar» under meget dramatiske omstendigheter, trykket folk bjergningsdamperen til sitt hjerte, som det ble sagt i Vennesund etter redningsdåden. Men dette er bare én av de mange bedrifter. En rekke utenlandske skip som fra tid til annen ikke har tatt norskekysten alvorlig nok eller som uvær og dårlig sikt har sendt inn mot brott og brann, er i siste øyeblikk blitt tauet ut i rom sjø igjen. Det finnes en rekke eksempler på at folkene på bjergningsdamperne - som alltid - har fulgt sjøens uskrevne lov: Først menneskeliv - deretter skip.

Fra boka ”Kysten vår” side 258.

Dampskipet "EVERGUNAR" fra Latvia.

Forlist ved Store Geitungen, 19. januar 1932.

Under slep sørover for reparasjon, når "Evergunar" 13. januar Melsteinfjorden nord for Leka. I et forrykende uvær ankrer de opp mellom Gimlingen og Helgelandsflesa. De forsøker etter noen dager å komme videre, men en kraftig sørvestlig storm fører til at de snur, og ved Helgelandsflesa bryter slepet. I et overhending uvær driver "Evergunar" hjelpeløst nordover leia. Søsterskipet "Everline" får sleper om bord, og de blir liggende på været. 18. januar tiltar stormen til orkan, og katastrofen besegles. I vestlig orkan slites nok en gang slepet, og med et mannskap på 24 driver "Evergunar" hjelpeløst rett mot Store Geitungen, hvor skipet blir liggende å hugge mot land.

Bjergingsdamperen "Jason" ligger i Rørvik og følger dramaet som utspiller seg nord for Leka. I et overhending uvær denne vinternatten gjennomfører mannskapet på "Jason" en nærmest umulig redningsaksjon.

I panikken som fulgte etter havariet, hadde flere av mannskapet om bord på "Evergunar" gått i livbåten. De gjenværende om bord ble stående som hjelpeløse vitner til dramaet som utspant seg da brottsjøene fylte den skrøpelige båten.

Redningsmannskapet fra "Jason" konsentrerte innsatsen om de gjenværende om bord i skipet. "Evergunar" kunne når som helst bryte og forsvinne i dypet, og mens brottene brøt over både havarist og redningsmenn, fikk de skutt ut ei line fra land, og berget mannskapet.

Det skulle vise seg at et ufattelig hell hadde ført livbåten opp i Holsteinvik. Her bodde det to fiskerfamilier, og skjebnen ville det slik at en ung jente denne stormnatten hadde et ærend ute. Mannskapet kom i hus og ble tatt godt hånd om. Elleve av de fjorten som hadde forlatt "Evergunar" overlevde, to omkom ute ved havaristen, mens en døde av påkjenningene om bord i livbåten. Disse er gravlagt på kirkegården i Rørvik.

Den lettiske regjering uttrykte i ettertid sin store anerkjennelse og takknemlighet for redningsarbeidet som var utført, ved å tildele kaptein Helseth og administrerende direktør i Norsk Bjergingskompani, Morten Beyer, offisersgraden av den lettiske tre-stjerners orden. Dykkerne om bord i "Jason", Sebak og Sagosen, ble dekorert med den store gullmedaljen av samme orden, og mannskapet for øvrig fikk redningsselskapets sølvmedalje og selskapets æresdiplom.

Også familiene i Holsteinvik ble behørig hedret med Latvias redningsselskaps æresdiplom, og et pengebeløp. Fra "Lettiske kvinners nasjonalråd" fikk kvinnene i Holsteinvik flere sett med lettiske nasjonaldrakter.

